

FREEDOM

Text a foto Miroslav Račan

díl 5. Skotsko

SNĚHURKA v přístavu Scrabster

Vytouženou plavbu kolem Evropy jsme uskutečnili v loňském roce na vlastní plachetnici SNOW WHITE. Vypluli jsme z Mělníka a postupně navštívili Německo, skandinávské státy, Shetlandy, Irsko, Francii, Galicii a skončili v Andalusii.

Je 3. srpna 2006 odpoledne a my se vyvazujeme v rybářském přístavu Scrabster. Právě jsme připluli z Orknejských ostrovů. Odliv již dosahuje výšky 4 m, a tak musíme nechat lana hodně volná. Ráno je kupodivu slunečno, ač byla předpověď zcela opačná. Na kolech se proto vydáváme na protější poloostrov Dannet Heat, který je nejsevernějším bodem hlavního ostrova Velké Británie. Je odtud krásný

výhled na oceán, maják a zbytky vojenské radarové základny. Cestou zpět objevujeme první les ve Skotsku. Je celý oplocený a vstup povolen pouze ve dne. V okresním městě Thurso vidíme pravou skotskou svatbu v tradičních skotských sukních. Večer se v přístavu informujeme na zítřejší předpověď počasí a je velmi optimistická. Bude foukat jižní vítr do 20 uzlů a později se stočí až na severní o síle 30 uzlů.

Ráno v 6 hodin vyplouváme a máme před sebou 80 mil podél severního pobřeží na západ. Pobřeží je zde velmi pusté bez přístavů a vesnic. Pouze dvě vhodné zátoky ke kotvení. V 11 hodin máme upluto již 40 mil. Počasí je skvělé, svítí sluníčko, fouká 20 uzlů z levoboku a pobřeží nás chrání od vln. Zrovna si pochvalujeme, jak nám to dnes pěkně plachtí, když se zdá, že vítr začíná slábnout. Čekáme, co bude

dál, zda se otočí k předpokládanému severu. Najednou však začíná foukat přímo do „čumáku“ a samozřejmě se zvedají vlny. Jelikož nám chybí pouze 10 mil k mysu Wrath, tak startujeme motor, abychom nemuseli křížovat. Hlavní plachtu jsme nechali na druhém refu kvůli stabilitě. Co však následovalo v dalších hodinách, bylo jako ve zlém snu. Vítr se usadil na 40 uzlech, v nárazech na 45 a vlny měřily 4 až 5 metrů. K uvedenému mysu jsme se probíjeli 4 hodiny a doufali, že za ním bude možné plout bočním kurzem. To byl však velký omyl, neboť vítr se i s vlnami přesně stácel okolo mysu. Takže po změně kurzu pokračujeme stále proti větru a vlnám. Z každé vlny jsme se rozjeli na 4 uzle a při stoupání na další rychlost poklesla až na 1 uzel, a to vše při 2 000 otáčkách na motoru. Celkem se takhle trápíme 8 hodin a za tu dobu jsme ujeli 20 mil. Již skoro za tmy připlouváme do nejbližšího

rybářského přístavu Kinlochbervie a jsme opravdu šťastní, že se můžeme uvázat u mola, uvařit první dnešní jídlo a v klidu se vyspat.

Ráno již svítí sluníčko, ale vítr je pořád jižní a dost silný. Rozhodujeme se zůstat v přístavu a vydat se na výlet na pláž Sandwoodbay. Tu nám doporučila správkyně přístavu, která nás přijela zkasírovat a ochotně nás odvezla do 5 mil vzdálené vesnice. Odtud začíná výšlap asi 9 mil k moři. Procházíme krásnou skotskou vysočinou s mnoha jezírky a močály. Škoda jen, že opět přichází déšť. Po 10 minutách je zase hezky a takhle se to střídá celý den. Když však vyšlapeme na poslední kopec a shlížíme do údolí s písčnou pláží, tak nám právě na tenhle okamžik zasvítí sluníčko. V ten moment si říkáme, že Skotsko je opravdu nádherné. Na pláži jsou písčné duny a mnoho bizarních skalnatých útvarů.

Nazítří vyplouváme dále na jih. Vítr je pořád jižní, ale již jen do 25 uzlů. Občas nám vychází ostře předobokem a občas musíme křížovat. Další noc trávíme v zátocě na vyvazovací bóji. Ráno pokračujeme dál, ale vítr opět sílí a stáčí se přímo na jižní. Po 5 hodinách jsme rádi, že můžeme zajet do zátoky Garloch, protože již fouká 35 uzlů znovu přímo proti. Zde naštěstí nacházíme jediné volné místo v jachtařském přístavu, protože stát na kotvě jsme v tomto počasí nechtěli. Zátoka musí být za pěkného počasí opravdu nádherná, ale my jsme zde uvěznění dva dny a čekáme na změnu větru. Ještě že máme topení, protože vlhkost se v lodi dostává do všech koutů a některé oblečení začíná chytat plíseň.

Konečně se vítr stáčí na západní a můžeme vyplout k ostrovu Skye. Najednou dostává jachting zcela jiný rozměr, protože jedeme na boční kurz a jsme chráněni ostrovem od vln. Při proplouvání průlivem Kylerhea přesně trefujeme proud s odlivem a GPS nám ukazuje rychlost 12 uzlů proti dnu. Při výjezdu z této trysky nevěříme vlastním očím, co dokáže na moři proud. Jsou zde peřeje jako v Českém Krumlově pod splavem. Po jejich projetí přichází z okolních skal poryv, takže balíme celou genu a pouze s hlavní plachtou letíme rychlostí 7 uzlů. Takhle pokračujeme až do přístavu Malaig, kde se vyvazujeme ke staré rybářské lodi. Dost náročným artistickým výkonem přelézáme na molo a jdeme si dát do baru pivo. Při návratu je však loď 4 metry pod molem, a tak musíme na palubu

V průplavu Kylerhea

Skalnatá jehla u pláže Sandwoodbay